

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Varaždin, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	14
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	17
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	24
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	26
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	28

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/18-10/85
URBROJ: 613-07-19-61

Varaždin, 17. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA
NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE
SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Varaždinske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. prosinca 2018. do 17. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) na području Županije u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje tzv. velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje te nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomske i financijske učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti lokalnih jedinica u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- imaju li lokalne jedinice cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- jesu li lokalne jedinice normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravljaju li i raspoložu lokalne jedinice nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- jesu li lokalne jedinice uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost o obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom o ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima o podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su usklađeni o u zemljišnim knjigama i katastru je upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima o u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, lokalna jedinica poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o utvrđen je način upravljanja i raspolaganja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o donesen je godišnji plan upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o nogometni stadioni i igrališta su registrirani za domaća i međunarodna nogometna natjecanja

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta su privedeni svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu o lokalna jedinica ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) o postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima o rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski o vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mjere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka o unutarnjim revizijama su obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o unutarnja revizija je dala preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o lokalna jedinica je postupila po preporukama unutarnje revizije.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako lokalne jedinice imaju cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako su normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravljaju i raspolažu pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnim uređenjem upravljanja i raspolaganja, upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranjem sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju financijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. su za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena znatna javna sredstva (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kuna), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odazvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet. Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Na području Županije registrirano je 4 547 sportaša u 61 nogometni klub.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Od 28 lokalnih jedinica u Županiji, 23 ima nogometne stadione i igrališta, dok pet lokalnih jedinica nema nogometne stadione i igrališta (općine Bednja, Breznica, Breznički Hum, Ljubešćica i Visoko).

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadioni i igrališta		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjednik prema stanju u katastarskom operatu
	1	2	3	4
1.	Grad Ivanec	Gradski stadion Ivanec	Ivanec	Grad Ivanec
2.		Igralište Krka Margečan	Margečan	Grad Ivanec
3.	Grad Lepoglava	SRC Lepoglava	Lepoglava	Grad Lepoglava
4.	Grad Ludbreg	Gradski stadion Ludbreg	Ludbreg	Grad Ludbreg
5.		Selnik	Selnik	Grad Ludbreg
6.		Hrastovsko	Hrastovsko	Grad Ludbreg
7.		Poljanec	Poljanec	Grad Ludbreg
8.		Bolfan	Bolfan	Republika Hrvatska
9.		Globočec	Globočec	NK Gora
10.		Sigetec	Sigetec	NK Mladost
11.		Slokovec	Slokovec	NK Sloga
12.		Apatija	Apatija	NK Dinamo
13.		Grad Novi Marof	Športski park - Novi Marof	Novi Marof
14.	Podevčevo		Podevčevo	Republika Hrvatska
15.	Grad Varaždin	Varteks	Varaždin	Grad Varaždin
16.		SKUNC Sloboda	Varaždin	Grad Varaždin
17.		Jalkovec	Jalkovec	Grad Varaždin
18.		Hrašćica	Hrašćica	Grad Varaždin
19.		Zelengaj - Donji Kućan	Donji Kućan	Grad Varaždin
20.		Biškupec	Biškupec	Grad Varaždin
21.		Gojanec	Gojanec	Grad Varaždin
22.		Gornji Kućan	Gornji Kućan	Grad Varaždin
23.	Grad Varaždinske Toplice	Varaždinske Toplice	Varaždinske Toplice	Grad Varaždinske Toplice
24.		Tuhovec	Tuhovec	društveno vlasništvo i fizičke osobe
25.	Općina Beretinec	Beretinec	Beretinec	Općina Beretinec
26.	Općina Cestica	Graba - Cestica	Cestica	Općina Cestica i fizičke osobe

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadioni i igrališta		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjednik prema stanju u katastarskom operatu
	1	2	3	4
27.		Babinec	Babinec	Općina Cestica i Dobrovoljno vatrogasno društvo
28.		Gornje Vratno	Gornje Vratno	Općina Cestica, Dobrovoljno vatrogasno društvo i fizičke osobe
29.		Otok Virje	Otok Virje	Općina Cestica
30.	Općina Donja Voća	Donja Voća	Donja Voća	NK Vindija
31.	Općina Gornji Kneginec	Donji Kneginec	Donji Kneginec	Općina Gornji Kneginec i fizičke osobe
32.		Turčin	Turčin	Općina Gornji Kneginec
33.	Općina Jalžabet	Sportski centar Jalžabet	Jalžabet	Općina Jalžabet
34.		Novakovec	Novakovec	Općina Jalžabet
35.	Općina Klenovnik	Klenovnik	Klenovnik	Osnovna škola Klenovnik
36.	Općina Mali Bukovec	Mali Bukovec	Mali Bukovec	Općina Mali Bukovec
37.		Sveti Petar	Sveti Petar	Općina Mali Bukovec
38.		Ljunkovec	Ljunkovec	Općina Mali Bukovec
39.	Općina Martijanec	Vrbanovec	Vrbanovec	NK Dinamo 01
40.		Martijanec	Martijanec	Općina Martijanec
41.		Čičkovina	Čičkovina	Općina Martijanec i Republika Hrvatska
42.		Slanje	Slanje	fizičke osobe
43.	Općina Maruševac	Šofta - Donje Ladanje	Donje Ladanje	Općina Maruševac
44.		Gaj - Jurketinec	Jurketinec	Općina Maruševac
45.	Općina Petrijanec	Orač - Petrijanec	Petrijanec	Općina Petrijanec
46.		Grbavica - Nova Ves	Nova Ves	Općina Petrijanec
47.		Strmec Podravski	Strmec Podravski	Općina Petrijanec
48.		Družbinec	Družbinec	Općina Petrijanec
49.		Majerje	Majerje	Općina Petrijanec i Republika Hrvatska
50.	Općina Sračinec	Sračinec	Sračinec	Općina Sračinec
51.		Svibovec Podravski	Svibovec Podravski	Općina Sračinec
52.	Općina Sveti Đurđ	Sveti Đurđ	Sveti Đurđ	Republika Hrvatska i fizičke osobe
53.		Hrženica	Hrženica	Republika Hrvatska, NK Radnički i fizičke osobe
54.		Karlovec Ludbreški	Karlovec Ludbreški	Republika Hrvatska i fizičke osobe
55.		Sesvete Ludbreške	Sesvete Ludbreške	NK Podravec Kitro
56.		Struga	Struga	NK Struga - Rovokop
57.		Komarnica Ludbreška	Komarnica Ludbreška	NK Ajaks i fizičke osobe
58.		Sveti Ilija	Sveti Ilija	Općina Sveti Ilija
59.	Općina Sveti Ilija	Kod mosta - Beletinec	Beletinec	Republika Hrvatska, Općina Sveti Ilija i fizičke osobe
60.		Trnovec	Trnovec	Općina Trnovec Bartolovečki
61.	Općina Trnovec Bartolovečki	Šemovec	Šemovec	Općina Trnovec Bartolovečki
62.		Štefanec	Štefanec	Općina Trnovec Bartolovečki
63.	Općina Veliki Bukovec	Veliki Bukovec	Veliki Bukovec	Općenarodna imovina i Republika Hrvatska
64.		Kapela Podravska	Kapela Podravska	NK Poljoprivrednik
65.		Dubovica	Dubovica	NK Croatia i Općina Veliki Bukovec
66.	Općina Vidovec	Vidovec	Vidovec	Općina Vidovec

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadioni i igrališta		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjednik prema stanju u katastarskom operatu
	1	2	3	4
67.		Tužno	Tužno	poljoprivredna zadruga, trgovačko društvo i Republika Hrvatska
68.		Nedeljanec	Nedeljanec	Republika Hrvatska i fizička osoba
69.	Općina Vinica	Vinica	Vinica	Općina Vinica

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljišnih knjiga i katastarskih podataka (<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

Prema podacima iz zemljišnih knjiga i katastarskog operata te podacima lokalnih jedinica, koncem 2018. na području Županije bilo je 69 nogometnih stadiona i igrališta, od čega je 40 nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica, devet u vlasništvu nogometnih klubova, dva u vlasništvu Republike Hrvatske, jedno u vlasništvu osnovne škole, jedno u vlasništvu fizičkih osoba, osam u vlasništvu Republike Hrvatske, lokalnih jedinica, nogometnog kluba, fizičkih osoba, trgovačkog društva i poljoprivredne zadruge, šest u vlasništvu lokalne jedinice, nogometnog kluba, Dobrovoljnog vatrogasnog društva, fizičkih osoba, jedno u vlasništvu Republike Hrvatske i općenarodna imovina te jedno u društvenom vlasništvu i vlasništvu fizičkih osoba.

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu. Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18, do lipnja 2018. na snazi je bio Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17)), nekretnine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, temeljem istog Zakona upisat će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva.

Grad Ludbreg je za zemljište (u vlasništvu Republike Hrvatske) na kojem se nalazi nogometno igralište Bolfan uputio u studenome 2018. Ministarstvu državne imovine zahtjev za priznavanje prava vlasništva.

Grad Varaždinske Toplice za zemljišta na kojem se nalazi nogometno igralište u Tuhovca (više nekretnina koje su upisane kao društveno vlasništvo i vlasništvo fizičke osobe te više nekretnina za koje ne postoje podaci u zemljišnim knjigama, već samo u katastarskom operatu) poduzima aktivnosti za izradu geodetskog elaborata i zemljišno knjižno uređenje za upis vlasništva.

Nogometno igralište u Podevčevu na području Grada Novog Marofa nalazi se na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Nogometna igrališta u Čičkovini (Općina Martijanec), Majerju (Općina Petrijanec), Svetom Đurđu, Hrženici i Karlovcu Ludbreškom (Općina Sveti Đurđ), Beletincu (Općina Sveti Ilija), Velikom Bukovcu te Nedeljancu i Tužnom (Općina Vidovec) nalaze se na više čestica zemljišta, od kojih su pojedine čestice u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Općina Vidovec je zahtjev za darovanje zemljišta (u vlasništvu Republike Hrvatske) na kojem se nalazi nogometno igralište u Nedeljancu uputila Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u srpnju 2014. Zahtjev do vremena obavljanja revizije nije riješen.

Nogometno igralište u Tuhovcu nalazi se na više čestica zemljišta od čega je za pojedine čestice zemljišta u zemljišnim knjigama upisano društveno vlasništvo. Nogometno igralište u Velikom Bukovcu nalazi se na dvije čestice zemljišta od čega je za jednu česticu u zemljišnim knjigama upisana općenarodna imovine odnosno nije utvrđeno u čijem je vlasništvu.

Državni ured za reviziju predlaže u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske poduzeti aktivnosti, radi upisa vlasništva nogometnog igrališta ili dijela nogometnih igrališta koja se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske i dijela nogometnih igrališta koje se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao društveno vlasništvo i općenarodna imovina prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Slika 1: Nogometno igralište u Tuhovcu, na području Grada Varaždinske Toplice

Izvor: Grad Varaždinske Toplice

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, iskazani u analitičkim knjigovodstvima lokalnih jedinica koncem 2017.

Tablica broj 3

Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2017.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost zemljišta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
				Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
1.	Grad Ivanec	Gradski stadion Ivanec	182.639,00	8.125,00	-	8.125,00
2.		Igralište Krka Margečan	129.885,00	5.855,00	-	5.855,00
3.	Grad Lepoglava	SRC Lepoglava	1.336,00	-	-	-
4.	Grad Ludbreg	Gradski stadion Ludbreg	2.585.179,00	5.288.498,00	705.101,00	4.583.397,00
5.		Selnik	986.400,00	-	-	-
6.		Hrastovsko	1.210.600,00	-	-	-
7.		Poljanec	1.068.900,00	-	-	-
8.	Grad Novi Marof	Športski park - Novi Marof	1.883.815,00	322.173,00	36.874,00	285.299,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost zemljišta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
				Nabavna	Otpisana	Sadašnja
9.	Grad Varaždin	Varteks	-	16.211.575,00	6.455.882,00	9.755.693,00
10.		SKUNC Sloboda*	-	8.993.430,00	3.773.734,00	5.219.696,00
11.		Jalkovec	-	-	-	-
12.		Hrašćica	-	-	-	-
13.		Zelengaj - Donji Kućan	-	-	-	-
14.		Biškupec	-	140.888,00	56.530,00	84.358,00
15.		Gojanec	94.567,00	-	-	-
16.		Gornji Kućan	-	-	-	-
17.	Grad Varaždinske Toplice	Varaždinske Toplice	-	440.898,00	421.425,00	19.473,00
18.	Općina Beretinec	Beretinec	4.320,00	269.443,00	6.736,00	262.707,00
19.	Općina Cestica	Graba - Cestica	202.971,00	-	-	-
20.		Babinec	123.649,00	-	-	-
21.		Gornje Vratno	64.923,00	-	-	-
22.		Otok Virje	177.962,00	-	-	-
23.	Općina Gornji Knežinec	Donjii Knežinec	252.142,00	394.102,00	99.351,00	294.751,00
24.		Turčin	115.942,00	331.104,00	82.774,00	248.330,00
25.	Općina Jalžabet	Sportski centar Jalžabet **	194.575,00	6.411.957,00	329.695,00	6.082.262,00
26.		Novakovec	-	-	-	-
27.	Općina Mali Bukovec	Mali Bukovec	-	68.547,00	19.176,00	49.371,00
28.		Sveti Petar	-	96.843,00	55.046,00	41.797,00
29.		Ljunkovec	-	33.264,00	10.549,00	22.715,00
30.	Općina Martijanec	Martijanec	402.906,00	222.461,00	2.505,00	219.956,00
31.		Čičkovina	90.636,00	114.300,00	7.144,00	107.156,00
32.	Općina Maruševac	Šofta- Donje Ladanje	-	-	-	-
33.		Gaj Jurketinec	168.420,00	-	-	-
34.	Općina Petrijanec	Orač - Petrijanec	17.824,00	1.051.159,00	134.572,00	916.587,00
35.		Grbavica -Nova Ves,	-	479.451,00	71.691,00	407.760,00
36.		Strmec Podravski	36.000,00	479.257,00	132.491,00	346.766,00
37.		Družbinec	40.807,00	208.804,00	30.804,00	178.000,00
38.		Majerje	69.409,00	437.437,00	108.940,00	328.497,00
39.	Općina Sračinec	Sračinec	58.912,00	783.821,00	39.191,00	744.630,00
40.		Svibovec Podravski	-	306.503,00	15.325,00	291.178,00
41.	Općina Sveti Ilija	Sveti Ilija	-	305.195,00	3.815,00	301.380,00
42.		Kod mosta - Beletinec	-	631.407,00	7.125,00	624.282,00
43.	Općina Bartolovečki	Trnovec	-	-	-	-
44.		Šemovec	-	-	-	-
45.		Štefanec	-	-	-	-
46.	Općina Veliki Bukovec	Veliki Bukovec	-	-	-	-
47.	Općina Vidovec	Vidovec	40.000,00	375.441,00	164.582,00	210.859,00
48.	Općina Vinica	Vinica	605.775,00	673.056,00	75.719,00	597.337,00
Ukupno			10.810.491,00	45.084.994,00	12.846.777,00	32.238.217,00

* i ** u analitičkim evidencijama je iskazana ukupna vrijednost sportskog centra unutar kojih je i vrijednost nogometnog igrališta

Prema podacima lokalnih jedinica, od 48 nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, u analitičkim knjigovodstvima su iskazani podaci o vrijednosti za njih 38, dok za 10 nogometnih stadiona i igrališta podaci o vrijednosti koncem 2017, nisu iskazani (Grad Varaždin za nogometna igrališta u Gornjem Kućanu, Donjem Kućanu, Jalkovcu i Hrašćici, Općina Jalžabet za nogometno igralište u Novakovcu, Općina Maruševac za nogometno igralište u Donjem Ladanju, Općina Trnovec Bartolovečki za nogometno igralište u Štefancu, Šemovcu i Trnovcu Bartolovečkom te Općina Veliki Bukovec za nogometno igralište u Dubovici. Grad Lepoglava ima u poslovnim knjigama evidentiranu vrijednost zemljišta na kojem se nalazi pomoćno igralište, a vrijednost zemljišta na kojem se nalazi glavno igralište nije evidentirana.

Općina Vidovec ima evidentiranu vrijednost nogometnih igrališta koje koriste nogometni klubovi Sloboda Tužno (30.000,00 kn) i Nedeljanec (50.000,00 kn) na računu zemljišta iako nije vlasnik zemljišta na kojem se nalaze nogometna igrališta. Također ima evidentiranu vrijednost građevinskih objekata koje koriste navedeni nogometni klubovi (nabavnu 540.001,00 kn, ispravak 216.350,00 kn i sadašnju vrijednost 323.651,00 kn).

Prema podacima lokalnih jedinica od 38 nogometnih stadiona i igrališta koji su evidentirani u analitičkom knjigovodstvu u vlasništvu lokalnih jedinica, 25.660.521,00 kn ili 79,6 % se odnosi na sadašnju vrijednost pet nogometnih stadiona ili igrališta (Nogometni stadion Varteks i Sportski centar Sloboda u Varaždinu, Nogometni stadion u Ludbregu - glavno i pomoćno igralište, nogometno igralište u Varaždinskim Toplicama i Sportski centar Jalžabet). Vrijednosti 33 nogometna stadiona i igrališta evidentirana u analitičkoj evidenciji lokalnih jedinica odnosi se na vrijednost zemljišta i/ili građevinskih objekata (svlačionica) koje koriste nogometni klubovi. Prema podacima lokalnih jedinica, vrijednost Sportskog centra Jalžabet odnosi se na rashode za izgradnju, nogometnog igrališta u Varaždinskim Toplicama na procjenu obavljenju 1996., građevinskog objekta u Beretincu na procjenu obavljenju 1996. i dodatna ulaganja te građevinskog objekta u Vinici i zemljišta u Jurketincu na procjenu.

Općina Mali Bukovec ima u poslovnim knjigama evidentiranu vrijednost građevinskih objekata koje koriste nogometni klubovi, a nema evidentiranu vrijednost zemljišta u vlasništvu na kojem se nalaze nogometna igrališta u Ljunkovcu, Svetom Petru i Malom Bukovcu. Općina Petrijanec ima u poslovnim knjigama evidentirana vrijednost zemljišta u vlasništvu na kojem se nalaze nogometna igrališta, osim zemljišta u vlasništvu na kojem se nalazi nogometno igralište Nova Ves. Općina Sračinec nije evidentirala vrijednost zemljišta na kojem se nalazi igralište u Sračincu i Svibovcu Podravskom.

Općina Sveti Ilija je tijekom 2018. procijenila i evidentirala vrijednost zemljišta na kojem se nalaze nogometna igrališta. Vrijednost zemljišta u Svetom Iliji procijenjeno je 205.150,00 kn, a u Podevčevu 75.000,00 kn. Općina Trnovec Bartolovečki je procijenila u 2018. vrijednost nogometnih igrališta u Trnovcu Bartolovečkom 2,00 kn, Šemovcu 1,00 kn i Štefancu 1,00 kn. Nogometni klubovi u Poljancu, Hrastovskou i Selniku (Grad Ludbreg) i Novakovcu (Općina Jalžabet) imaju klupske prostorije u domovima kulture i njihova vrijednost nije iskazana u tablici broj 3.

Godišnjim popisom lokalnih jedinica koncem 2017. obuhvaćena su tri nogometna stadiona i/ili igrališta i dva sportska centra (Nogometni stadion u Ludbregu, Nogometni stadion Varteks i Sportski centar Sloboda u Varaždinu, nogometno igralište u Varaždinskim Toplicama i Sportski centar Jalžabet). Stanje popisanih nogometnih stadiona i/ili igrališta i sportskih centara u glavnoj knjizi usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.

Ostale lokalne jedinice popisale su zemljište na kojem se nalaze nogometna igrališta i/ili sportske objekte (zgrade). Vrijednost popisano zemljišta i sportskih objekata usklađena je sa stanjem u glavnoj knjizi, osim kod općina Beretinec, Sračinec i Sveti Ilija kod kojih je u analitičkoj evidenciji i popisu umjesto nabavne vrijednosti sportskih objekata evidentirana sadašnja vrijednost koncem 2016. (sadašnje vrijednosti koncem 2017. usklađene su u analitičkoj evidenciji i glavno knjizi). Općina Beretinec je u glavnoj knjizi evidentirala nabavnu vrijednost zgrade koji koristi nogometni klub 333.875,00 kn, a u analitičkoj evidenciji i popisu je umjesto nabavne vrijednosti evidentirana sadašnja vrijednost zgrade koncem 2016. u iznosu 269.443,00 kn, ispravak vrijednosti za 2017. u iznosu 6.736,00 kn i sadašnja vrijednost koncem 2017. iznos 262.707,00 kn. Općina Sračinec je u glavnoj knjizi evidentirala nabavnu vrijednost sportskih objekata 2.827.564,00 kn, a u analitičkoj evidenciji i popisu je umjesto nabavne vrijednosti evidentirana sadašnja vrijednost sportskih objekata koncem 2016. u iznosu 1.090.324,00 kn i ispravak vrijednosti za 2017. u iznosu 54.516,00 kn i sadašnja vrijednost koncem 2017. u iznosu 1.035.808,00 kn. Općina Sveti Ilija je u glavnoj knjizi je evidentirala nabavnu vrijednost sportskih objekata u iznosu 1.095.865,00 kn, a u analitičkoj evidenciji i popisu je umjesto nabavne vrijednosti evidentirana sadašnja vrijednost sportskih objekata koncem 2016. u iznosu 936.602,00 kn, ispravak vrijednosti za 2017. u iznosu 10.940,00 kn i sadašnju vrijednost koncem 2017 u iznosu 925.662,00 kn.

Grad Varaždin obavio popis zemljišta koncem 2017. u naturalnom izrazu, ali ne i novčanom izrazu te se ne može uskladiti vrijednost zemljišta koncem 2017. s glavnom knjigom.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine. Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska. U Strategiji upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. je navedeno da je u upravljanju i raspolaganju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja u vezi sa Središnjim registrom državne imovine.

Prema podacima lokalnih jedinica, od 48 nogometnih stadiona i igrališta odnosno zemljišta na kojem se nalaze nogometni stadioni u njihovom vlasništvu, suvlasništvu ili posjedu, u registar imovine koji vode lokalne jedinice upisana su 34, dok 14 nije upisano. Nogometne stadione i igrališta u registar imovine nisu upisale Općina Cestica četiri, dva općine Jalžabet, Sračinec i Sveti Ilija te jedan općine Maruševec, Veliki Bukovec, Petrijanec i Vidovec. Općine Cestica, Jalžabet, Sračinec i Sveti Ilija nemaju ustrojen registar imovine.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje registra imovine te upis nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine. Predlaže se registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga.

Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Način, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje mogu se utvrditi unutarnjim aktima.

Grad Varaždin i Općina Gornji Kneginec donijele su Odluke o načinu upravljanja i korištenja športskih građevina u vlasništvu. Navedenim odlukama određene su sportske građevine u vlasništvu, popis poslova koji se ubrajaju u poslove upravljanja, popis pravnih osoba kojima se može povjeriti upravljanje sportskim građevinama, uvjete koje mora ispuniti pravna osoba koja podnosi zahtjev za povjeravanje upravljanja sportskim građevinama, rok na koji se zaključuje ugovor o međusobnim pravima i obvezama, uvjeti za davanje u zakup poslovnih prostora koji se nalaze u sklopu sportske građevine, poslovi koji se smatraju tekućim održavanjem sportske građevine, obveza upravitelja sportske građevine da prati zasebno ostvarene prihode i rashode na sportskoj građevini, način obavljanja nadzora nad upravljanjem sportskim građevinama i drugo.

Odluku o povjeravanju upravljanja sportskim građevinama donosi gradonačelnik i načelnik. Grad Varaždin je upravljanje Nogometnim stadionom Varteks i Sportskim centrom Sloboda u Varaždinu te nogometnim igralištima Jalkovec i Hrašćica povjerio Zajednici športskih udruga, a ostalih nogometnih igrališta nogometnim klubovima koji ih koriste. Općina Gornji Kneginec je upravljanje nogometnim igralištima povjerila nogometnom klubu koji ih koristi.

Grad Varaždin je za korištenje i upravljanje Nogometnim stadionom Varteks i Sportskim centrom Sloboda u Varaždinu te nogometnim igralištima u Hrašćici i Jalkovcu zaključio ugovor i dodatak ugovoru sa Zajednicom sportskih udruga (koriste ih nogometni klubovi), a za korištenje i upravljanje nogometnim igralištima u Donjem Kućanu, Biškupcu, Gojancu i Gornjem Kućanu s nogometnim klubovima koji ih koriste. Ugovorima su utvrđena međusobna prava i obveze u vezi upravljanja i korištenja.

Određeno je da se upravitelj (Zajednica sportskih udruga i nogometni klubovi) obvezuju sredstvima u programu javnih potreba u sportu namijenjenim za funkcioniranje predmetne građevine podmirivati troškove energenata (toplinska energija i plin), komunalne naknade, vode, smeća, administrativne i knjigovodstvene troškove u vezi s građevinom, troškove premije osiguranja građevine, plaće i ostala materijalna prava zaposlenika te troškove redovitog održavanja građevine. Program novih investicijskih ulaganja u građevinu upravitelj je u obvezi dostaviti vlasniku zajedno sa zahtjevom za dobivanje suglasnosti od Grada za investicijsko ulaganje. Upravitelj se također obvezuje imenovati odgovornu osobu za građevinu i voditi zasebnu knjigovodstvenu evidenciju svih prihoda i troškova građevine o čemu treba podnijeti godišnje izvješće do 15. ožujka za prethodnu godinu. Ugovoreno je da nadzor nad primjenom Ugovora obavlja Povjerenstvo za nadzor nad gospodarenjem sportskim građevinama u vlasništvu Grada Varaždina te upravni odjeli vlasnika prema nadležnosti. Također je ugovoreno da ako Povjerenstvo ili upravni odjeli u postupku nadzora utvrde da se sportska građevina koristi i održava na neprimjeren način kojim se nanosi šteta na građevini treba predložiti raskid ugovora na štetu upravitelja. Odlukom gradonačelnika iz srpnja 2009. imenovano je Povjerenstvo.

Općina Gornji Kneginec je za upravljanje i korištenje nogometnih igrališta u Donjem Knegincu i Turčinu zaključila ugovore i dodatke ugovorima s nogometnim klubom koji ih koristi. Ugovoreno je da upravitelj (nogometni klub) snosi troškove funkcioniranja sportske građevine i tekućeg održavanja, a Općina Gornji Kneginec će prema proračunskim mogućnostima osigurati sredstva za pokriće dijela troškova održavanja i funkcioniranja sportskih građevina. Ugovori su zaključeni u siječnju 2014. i rujnu 2016. na rok od pet godina.

Grad Ivanec je zaključkom gradonačelnika iz travnja 2016., a općine Jalžabet i Petrijanec odlukom načelnika iz lipnja i listopada 2014. i 2016. povjerali su upravljanje i korištenje nogometnih igrališta nogometnim klubovima koji ih koriste. Općina Trnovec Bartolovečki je u ožujku 2013. donijela Odluke općinskog vijeća o davanju na korištenje sportskih objekata nogometnim klubovima koji ih koriste.

Grad Lepoglava je donio Odluka Gradskog vijeća kojom je upravljanje i korištenje sportskih građevina povjerio Zajednici sportskih udruga Grada, a o međusobnim pravima i obvezama je zaključen ugovor u travnju 1999. Ugovorom su utvrđena međusobna prava i obveze u vezi s upravljanjem i korištenjem, prema kojima Grad Lepoglava osigurava u proračunu sredstva za redovitu djelatnost i sredstva za tekuće i investicijsko održavanje sportskih objekata koja će doznačivati mjesečno Zajednici sportskih udruga, a Zajednica sportskih udruga preuzima obvezu plaćanje električne energije, vode i grijanja i drugih sličnih troškova iz sredstava zakupnine (poslovni prostori) koje će sama prikupljati. Također preuzima obvezu dostavljati Gradu planove tekućeg i investicijskog održavanja te polugodišnja i godišnja izvješća o radu.

Grad Ludbreg je, u travnju i rujnu 2016., zaključio ugovore o zakupu s nogometnim klubovima koji ih koriste na određeno vrijeme bez plaćanja zakupnine. Ugovorima je određeno da nogometni klubovi podmiruju troškove održavanja i čišćenja sportskih objekata i terena, a troškove korištenja struje, vode i plina na nogometnom stadionu u Ludbregu, a troškove investicijskog održavanja snosi Grad. Ostali nogometni klubovi imaju svlačionice u okviru društvenih domova te troškove struje, vode i plina također podmiruje Grad.

Grad Novi Marof je, u kolovozu 2017., zaključio ugovor o zakupu nogometnog igrališta u Novom Marofu na rok od tri godine po provedenom javnom pozivu. Zakupnina je ugovorena u iznosu 100,00 kn godišnje. Ugovorom je određeno da će nogometni klub koristiti travnato igralište isključivo za odvijanje registrirane djelatnosti nogometnog kluba i upravljati njime pažnjom dobrog gospodara, a u poslove upravljanja i korištenja osobito se ubrajaju poslovi redovitog održavanja igrališta u funkcionalnom stanju prema namjeni, održavanje ograde oko igrališta, plaćanje svih troškova koji terete zakupljeno zemljište, troškove održavanja i obveze koje proizlaze s osnove korištenja.

Grad Varaždinske Toplice je zaključio ugovor o osnivanju prava služnosti i prava uporabe nekretnine s nogometnim klubom na temelju odluke Gradskog vijeća. Ugovorom je određeno da se nogometni klub obvezuje poslužne nekretnine (nogometno igralište gledalište i svlačionice s pripadajućom opremom), koristiti isključivo za potrebe i u okviru ostvarenja ciljeva određenim Statutom nogometnog kluba dok za svaku drugu namjenu treba prethodnu suglasnost vlasnika. Također je određeno da će poslužne nekretnine čuvati pažnjom dobrog domaćina te ih o svom trošku održavati sukladno njihovoj namjeni kao i naprave i opremu postavljene na istima držati u urednom stanju i održavati o svom trošku. Ugovor je zaključen u rujnu 2013., pravo služnosti osniva se bez naknade, a može trajati sve dok nogometni klub obavlja aktivno djelatnost ili Grad ne iskaže potrebu za zemljištem ili se dogovore drugačije.

Općina Beretinec je u svibnju 2017. zaključila ugovor o korištenju općinskog prostora s nogometnim klubom na temelju Pravilnika o dodjeli općinskih prostora na korištenje udrugama. Ugovorom je određeno da se Općina Beretinec obvezuje podmirivati troškove struje, vode, plina i tekućeg održavanja, a zaključen je na rok od pet godina.

Općina Maruševac je u ožujku 2004. i listopadu 2016. zaključila s nogometnim klubovima sporazume o korištenju nekretnina (zgrada i nogometnih igrališta). Sporazumi su zaključeni na određeno vrijeme, a prestaju otkazom. Naknada nije ugovorena. Ugovorima je određeno da nogometni klubovi preuzimaju tekuće i investicijsko održavanje i plaćanje ostalih troškova u vezi korištenja nekretnine (utrošak električne energije, vode i slično).

Općina Sveti Ilija je u travnju 2016. zaključila s nogometnim klubovima koji ih koriste ugovore o upravljanju i korištenju sportskih građevina odnosno nogometnih igrališta i zgrada (sportskih i pratećih sadržaja). Ugovorima je određeno da su nogometni klubovi dužni snositi troškove tekućeg održavanja i popravaka, a Općina Sveti Ilija će u skladu s proračunskim mogućnostima osigurati određena financijska sredstva za pokriće troškova održavanja i funkcioniranja sportskih građevina i investicijska ulaganja. Ugovori su zaključeni na rok od pet godina.

Općina Sračinec je u travnju 2008. zaključila ugovore o zakupu sportskih objekata i terena u vlasništvu općine s nogometnim klubovima koji ih koriste. Zakupnina je ugovorena u iznosu 1.000,00 kn mjesečno za zakup Sportskog centra Sračinec i svlačionica te pripadajućih sportskih terena te 500,00 kn mjesečno za zakup sportskog objekta i pripadajućih sportskih terena u Svibovcu Podravskom. Sportski objekti su dani u zakup na rok od deset godina. Ugovorima je određeno da režijske troškove korištenja objekata snosi Općina, a ostale tekuće troškove održavanja objekata i sportskih terena zakupnik.

Općina Vidovec je u travnju i svibnju 2014. zaključila s nogometnim klubovima koji ih koriste ugovore o korištenju nekretnina (sportskih objekata i pripadajućih nogometnih igrališta) na neodređeno vrijeme.

Upravljanje drugim nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica (općine Cestica, Mali Bukovec, Martijanec, Veliki Bukovec i Vinica) povjereno je nogometnim klubovima koji ih koriste, bez donošenja akata o davanju na upravljanje i korištenje.

Državni ured za reviziju predlaže kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijske i županijske nogometne lige). Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu su utvrđeni infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta. Prema podacima lokalnih jedinica i nadležnog nogometnog saveza, nogometni stadion Varteks u vlasništvu Grada Varaždina licenciran je za I. Hrvatsku nogometnu ligu, a ostala igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije registrirana su za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijsku i županijsku nogometnu ligu).

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja nekretninama definirani su Zakonom o upravljanju državnom imovinom i Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. U Strategiji je navedeno da načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom i imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvitka, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske i lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanja ili promjena namjene državne imovine.

Raspolaganje državnom imovinom i imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske i lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloge na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Prema podacima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša.			
				Senior i	Mlađe dobne kategorije	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (4+5)	
1.	Grad Ivanec	Gradski stadion Ivanec	NK Ivančica	18	147	165	
2.		Igralište Krka Margečan	NK Mladost	26	43	69	
3.	Grad Lepoglava	SRC Lepoglava	NK Lepoglava	29	60	89	
			ŽNK Lepoglava	21	55	76	
4.	Grad Ludbreg	Gradski stadion Ludbreg	NK Podravina	18	136	154	
			ŽNK Podravina	14	1	15	
5.		Selnik	NK Plitvica	30	36	66	
6.		Hrastovsko	NK Zadrugar	28	37	65	
7.		Poljanec	NK Poljanec	24	20	44	
8.		Grad Novi Marof	Športski park - Novi Marof	NK Novi Marof	24	130	154
9.		Grad Varaždin	Varteks	NK Varaždin	25	234	259
10.	SKUNC Sloboda		NK Sloboda	26	146	172	
11.	Jalkovec		NK Varteks	18	209	227	
12.	Hrašćica						
13.	Zelengaj - Donji Kućan		NK Zelengaj	25	61	86	
14.	Biškupec		NK Mladost	29	46	75	
15.	Gojanec		NK Plitvica	31	33	64	
16.	Gornji Kućan		NK Udarnik 32	7	14	21	
17.	Grad Varaždinske Toplice	Varaždinske Toplice	NK Mladost	32	75	107	
18.	Općina Beretincec	Beretincec	NK Beretincec	25	42	67	
19.	Općina Cestica	Graba - Cestica	NK Polet	17	99	116	
20.		Babinec	NK Dinamo	33	37	70	
21.		Gornje Vratno	NK Vratno	27	28	55	
22.		Otok Virje	NK Bratstvo	31	15	46	
23.	Općina Gornji Knežinec	Donjii Knežinec	NK Dubravka-ZagoracTurčin	26	109	135	
24.		Turčin					
25.	Općina Jalžabet	Sportski centar Jalžabet	NK Jalžabet	23	73	96	
26.		Novakovec	NK Novakovec	20	32	52	
27.	Općina Mali Bukovec	Mali Bukovec	NK Bukovčan 27	22	6	28	
28.		Sveti Petar	NK Mladost	34	4	38	
29.		Ljungkovec	NK Ljungkovec	18	4	22	
30.	Općina Martijanec	Martijanec	NK Polet	37	11	48	
31.		Čičkovina	NK Razvitak	28	15	43	
32.	Općina Maruševac	Šofta - Donje Ladanje	NK Rudar	17	56	73	
33.		Gaj - Jurketincec	NK Omladinac	33	13	46	
34.	Općina Petrijanec	Orač - Petrijanec	NK Orač	27	107	134	

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša.		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
35.		Grbavica - Nova Ves	NK Nova Ves	35	40	75
36.	Općina Sračinec	Sračinec	NK Sračinec	27	35	62
37.		Svibovec Podravski	NK Podravac	23	1	24
38.	Općina Sveti Ilija	Sveti Ilija	NK Obreš	26	30	56
39.		Kod mosta - Beletinec	NK Bednja	21	59	80
40.	Općina Trnovec	Trnovec	NK Trnje	14	75	89
41.	Bartolovečki	Šemovec	NK Mladost	21	46	67
42.	Općina Vidovec	Vidovec	NK Budućnost	26	30	56
43.	Općina Vinica	Vinica	NK Vinica	26	71	97
Ukupno				1 062	2 521	3 583

Izvor podataka: HNS

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018. je koristilo 3 583 sportaša organiziranih u 43 nogometna kluba, od čega se 1 062 sportaša odnosi na seniore, a 2 521 sportaša na mlađe dobne kategorije. Koriste se za treniranje i sportsku obuku, natjecanja u II. nogometnoj ligi te međužupanijska i županijska nogometna natjecanja. Nogometni klubovi Majerje, Mladost Družbinec, Drava Strmec Podravski i Croatia Dubovica su u mirovanju.

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija proizlazi da su lokalne jedinice, davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima, u određenoj mjeri ostvarile ciljeve koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

Lokalne jedinice na području Županije, osim Grada Novog Marofa i Općine Sračinec ne ostvaruju prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima. Prema obrazloženjima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta su bez naknade dani na korištenje Zajednici sportskih udruga ili nogometnim klubovima, kao udrugama građana koje su jedine operativno sposobne za obavljanje organiziranih aktivnosti na poticanju i promicanju nogometa te uključivanju građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom na području Županije.

Grad Novi Marof i Općina Sračinec ostvaruje prihode od zakupa sportskih objekata i terena koji su dani u zakup nogometnim klubovima. Grad Novi Marof tijekom 2017. i 2018. ostvario je prihode od zakupa nogometnog igrališta u iznosu 100,00 kn, a Općina Sračinec tijekom 2017. iznos 30.000,00 kn, a tijekom 2018. iznos 12.000,00 kn. Poslovni prostor koji se nalazi u sastavu sportskih objekata u Varaždinu i Lepoglavi u zakup daje Zajednica sportskih udruga ili nogometni klub o čemu zaključuje ugovor sa zakupcem nakon provedenog javnog natječaja, a prihod koriste za održavanje nogometnih stadiona i igrališta.

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima lokalnih jedinica, odnosno ustanova ili trgovačkih društava u njihovom vlasništvu kojima je povjereno upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1		2	3	4
1.	Grad Ivanec	2017.	0,00	69.526,00	69.526,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	69.526,00	69.526,00
2.	Grad Lepoglava	2017.	-	-	-
		2018.	-	-	-
		Ukupno	-	-	-
3.	Grad Ludbreg	2017.	73.599,00	0,00	73.599,00
		2018.	61.448,00	0,00	61.448,00
		Ukupno	135.047,00	0,00	135.047,00
4.	Grad Novi Marof	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
5.	Grad Varaždin	2017.	2.935.804,00	411.292,00	3.347.096,00
		2018.	1.625.875,00	11.937,00	1.637.812,00
		Ukupno	4.561.679,00	423.229,00	4.984.908,00
6.	Grad Varaždinske Toplice	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
7.	Općina Beretincec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
8.	Općina Cestica	2017.	-	-	-
		2018.	-	-	-
		Ukupno	-	-	-
9.	Općina Gornji Kneginec	2017.	198.094,00	0,00	198.094,00
		2018.	70.762,00	0,00	70.762,00
		Ukupno	268.856,00	0,00	268.856,00
10.	Općina Jalžabet	2017.	44.579,00	0,00	44.579,00
		2018.	163.968,00	0,00	163.968,00
		Ukupno	208.547,00	0,00	208.547,00
11.	Općina Mali Bukovec	2017.	14.138,00	82.265,00	96.403,00
		2018.	48.943,00	213.588,00	262.531,00
		Ukupno	63.081,00	295.853,00	358.934,00
12.	Općina Martijanec	2017.	2.750,00	0,00	2.750,00
		2018.	6.500,00	0,00	6.500,00
		Ukupno	9.250,00	0,00	9.250,00
13.	Općina Maruševac	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
14.	Općina Petrijanec	2017.	154.513,00	24.160,00	178.673,00
		2018.	65.890,00	71.929,00	137.819,00
		Ukupno	220.403,00	96.089,00	316.492,00
15.	Općina Sračinec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
16.	Općina Sveti Ilija	2017.	0,00	58.969,00	58.969,00
		2018.	0,00	8.538,00	8.538,00
		Ukupno	0,00	67.507,00	67.507,00
17.	Općina Trnovec Bartolovečki	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
		2017.	0,00	0,00	0,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1		2	3	4
18.	Općina Veliki Bukovec	2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
19.	Općina Vidovec	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	74.284,00	0,00	74.284,00
		Ukupno	74.284,00	0,00	74.284,00
20.	Općina Vinica	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
Ukupno			5.541.147,00	952.204,00	6.493.351,00

Izvor podataka: lokalne jedinice i ustanove ili trgovačka društva u njihovom vlasništvu

U 2017. i 2018., rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ostvarili su gradovi Ivanec, Ludbreg i Varaždin te općine Gornji Kneginec, Jalžabet, Mali Bukovec, Martijanec, Petrijanec, Sveti Ilija i Vidovec. Rashodi Grada Varaždina odnose se na rashode Zajednice sportskih udruga kojoj je povjereno upravljanje Nogometnim stadionom Varteks i Sportskim centrom Sloboda u Varaždinu te nogometnim igralištima u Jalkovcu i Hrašćici.

Grad Lepoglava povjerio je upravljanje sportskim objektima Zajednici sportskih udruga ali nema podatke o rashodima za svaki objekt zasebno. Općina Cestica koja nije donijela akt o povjeravanju nogometnih igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima tijekom 2017. evidentirala je tekuće donacije 159.253,00 kn i kapitalne donacije 124.110,00 kn, a tijekom 2018. tekuće donacije 159.253,00 kn i kapitalne donacije 329.553,00 kn.

Gradovi Novi Marof i Varaždinske Toplice te općine Beretinec, Maruševec, Sračinec i Trnovec Bartolovečki koje su povjerile upravljanje nogometnim stadionima i igralištima nogometnim klubovima nemaju evidentirane rashode.

Rashodi gradova Ludbreg i Varaždin (Zajednica sportskih udruga) te općine Gornji Kneginec, Jalžabet, Mali Bukovec, Martijanec, Petrijanec, i Vidovec odnose se na održavanje nogometnih stadiona i igrališta odnosno travnatih terena, prostorija, instalacija i strojeva.

Rashodi održavanja se odnose na nabavu i ugradnju potopne pumpe za zalijevanje igrališta, izradu rasvjete na nogometnom igralištu, zamjenu instalacija hladne i tople vode, nabavu keramičkih pločica, vodovodnog i potrošnog materijala te ugradnja istog, održavanje vodovodnih instalacija, održavanje i rekonstrukcija električnih instalacija, centralnog grijanja i tople vode, demontažu drvenih obloga i postavljanje novih, izradu i montažu elemenata za sjedenje i presvlačenje, bojanje prostorija, obnovu ograde, nabavu zaštitne mreže, troškove struje, vode i plina. Grad Varaždin odnosno Zajednica sportskih udruga osim navedenih rashoda ostvarila je i rashode za plaće i honorare djelatnika na održavanju.

Rashodi se ostvaruju na temelju programa javnih potreba u sportu, zaključenih ugovora, troškovnika obavljenih poslova, računa dobavljača i ugovora. Rashodi Općine Petrijanec, na održavanju nogometnih terena i površina uz iste, se ostvaruju na temelju troškovnika obavljenih poslova, računa te ugovora zaključenog s trgovačkim društvom u vlasništvu.

Rashodi za kapitalna ulaganja u nogometne stadione i igrališta ostvarili su gradovi Ivanec i Varaždin (Zajednica sportskih udruga) te općine Mali Bukovec, Petrijanec i Sveti Ilija. Odnose se na videonadzor, navodnjavanje, instalaciju plinskog grijanja, sanaciju i dogradnju sportsko rekreacionih objekata, tehničku dokumentaciju za građevinsku dozvolu, geodetski elaborat, povećanje priključne snage, vodoinstalaterske radove, projektnu dokumentaciju za energetska obnovu sportskog objekta, glavni projekt rasvjete, izradu i montažu nadstrešnica i kućice za novinare, vodni doprinos za legalizaciju objekta, nabavu i ugradnju stolarije, demontažu starog i montažu novog energetskog postrojenja, nabavu sauna, golova i drugo. Ostvareni su na temelju troškovnika obavljenih poslova, ispostavljenih računa i zaključenih ugovora.

Slika 2: Nogometni stadion Varteks u Varaždinu

Izvor: Zajednica sportskih udruga Varaždin

Slika 3: Sportski centar Sloboda u Varaždinu

Izvor: Zajednica sportskih udruga Varaždin

Slika 4: Nogometno igralište u Petrijancu

Izvor: Općina Petrijanec

Prema prikupljenim podacima, lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, provode aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju režijske troškove, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu. Međutim, ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta i broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene. Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o tome kolika je zastupljenost obiteljskih posjeta nogometnim utakmicama, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama, vandalizmu, buci, kriminalu i drugim oblicima ometanja uobičajenog načina života građana do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica.

Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometa te doprinosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Prema podacima lokalnih jedinica, poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Lokalne jedinice, osim Grada Varaždina, nisu posebno utvrdile ovlasti i odgovornosti za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, način nadzora nad upravljanjem i korištenjem i način izvještavanja o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva.

Općina Gornji Kneginec je donijela opće akte vezane uz korištenje i upravljanje, ali ugovorima zaključenim s nogometnim klubom nije odredila nadzor nad upravljanjem i korištenjem nogometnih igrališta i izvještavanja o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva.

Grad Varaždin, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2017. i 2018. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba. Predlaže se Gradu Varaždinu unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Varaždinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspoložbe nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalne jedinice u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i efikasnost funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima. Revizijom je utvrđeno da nogometne stadione i igrališta imaju gradovi Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin i Varaždinske Toplice te općine Beretinec, Cestica, Donja Voća, Gornji Kneginec, Jalžabet, Klenovnik, Mali Bukovec, Martijanec, Maruševac, Petrijanec, Sračinec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Veliki Bukovec, Vidovec i Vinica dok ih općine Bednja, Breznica, Breznički Hum, Ljubešćica i Visoko nemaju.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Varaždinske županije **djelomično učinkovito** te daje sljedeće naloge i preporuke:

- u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske poduzeti aktivnosti, radi upisa vlasništva nogometnog igrališta ili dijela nogometnih igrališta koja se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske i dijela nogometnih igrališta koje se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao društveno vlasništvo i općenarodna imovina prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (gradovi Novi Marof i Varaždinske Toplice te općine Martijanec, Petrijanec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Veliki Bukovec i Vidovec)
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Varaždin i Lepoglava te općine Beretinec, Jalžabet, Maruševac, Mali Bukovec, Petrijanec, Veliki Bukovec, Sračinec i Sveti Ilija)
- ustrojiti registar imovine i upisati nogometne stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine; Registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga (općine Cestica, Jalžabet, Sračinec, Sveti Ilija, Maruševac, Veliki Bukovec, Petrijanec i Vidovec)

- kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta (Grad Ivanec te općine Beretinec, Cestica, Jalžabet, Mali Bukovec, Martijanec, Petrijanec, Trnovec Bartolovečki i Vinica)
- analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, identificiranja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti; Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica (gradovi Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin i Varaždinske Toplice te općine Beretinec, Cestica, Gornji Kneginec, Jalžabet, Mali Bukovec, Martijanec, Maruševec, Petrijanec, Sračinec, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Vidovec i Vinica)
- utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba (sve lokalne jedinice koje imaju u vlasništvu nogometne stadione i igrališta osim Grada Varaždina)
- unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora (Grad Varaždin).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolagalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Varaždinske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Varaždinske županije te prihvatile naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Pojedine u očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti učinjeni.